

CUPRINS

Cuvânt înainte	5
----------------------	---

PARTEA I

CAPITOLUL I. Controlul constituționalității – garanție a supremației constituției	7
§. 1.1. Noțiunea de control de constituționalitate.....	7
§. 1.2. Constituția. Supremația Constituției. Protecția supremației Constituției	9
§. 1.2.1. Cadrul general al apariției Constituției	9
§. 1.2.2. Supremația Constituției – fundament al statului de drept.....	11
§. 1.2.3. Protecția supremației Constituției – scopul sistemului controlului de constituționalitate.....	13
§. 1.3. Evoluția controlului de constituționalitate	16
§. 1.3.1. Controlul politic de constituționalitate – prima formă de control practică.....	16
§. 1.3.1.1. Considerații generale privind controlul politic de constituționalitate.....	16
§. 1.3.1.2. Franța sau pasiunea pentru supremația absolută a legii	19
§. 1.3.1.3. Reglementarea controlului politic și preventiv de constituționalitate în Franța.....	26
§. 1.3.2. Controlul jurisdicțional de constituționalitate. Modelul american. Modelul european.....	32
§. 1.3.2.1. Considerații generale privind controlul jurisdicțional de constituționalitate.....	32
§. 1.3.2.2. Marea Britanie și primele tentative de instituire a unui control jurisdicțional de constituționalitate.....	36
§. 1.3.2.3. Conturarea unui model de control jurisdicționalal constituționalității – modelul american	41

§. 1.3.2.4. Controlul constituționalității încredințat unui organ înființat special în acest scop sau modelul european	57
§. 1.3.2.4.1. Premisele apariției modelului european de control al constituționalității.....	57
§. 1.3.2.4.2. Primele curți constituționale	59
§. 1.3.2.4.3. Proliferarea modelului Curților Constituționale	64
§. 1.4. Consiliul Constituțional francez.....	66
§. 1.5. Formele controlului de constituționalitate.....	72

CAPITOLUL II. Evoluția controlului constituționalității în România

§. 2.1. Forme incipiente de control de constituționalitate	81
§. 2.2. Cristalizarea controlului politic de constituționalitate.....	86
§. 2.3. Controlul jurisdicțional de constituționalitate reglementat de Constituția României din 1923	91
§. 2.3.1. Controlul constituționalității în România – de la controlul politic la controlul jurisdicțional	91
§. 2.3.1.1. Cadrul conferit de Constituția României din 1866	92
§. 2.3.1.2. Tentative de control jurisdicțional în România.....	95
§. 2.3.1.3. Introducerea pe cale pretoriană a controlului jurisdicțional al constituționalității în România.....	102
§. 2.3.1.4. Practica judecătorească în materia controlului constituționalității legilor în perioada 1912-1923	112
§. 2.3.2. Consacrarea constituțională a controlului jurisdicțional al constituționalității legilor în România prin Constituția din 1923.....	113
§. 2.3.3. Procedura controlului jurisdicțional de constituționalitate	122
§. 2.3.4. Domeniile legislative în care Curtea de Casație s-a pronunțat	132

§. 2.3.5. Alte forme de control de constituționalitate practicate în această perioadă. Consiliul Legislativ	134
§. 2.4. Controlul de constituționalitate exercitat în România în perioada 1938-1948	139
§. 2.5. Regimul comunist din România și controlul de constituționalitate	142
§. 2.5.1. Absența controlului jurisdicțional de constituționalitate	142
§. 2.5.2. Reglementarea unor forme denaturate de control al constituționalității	144

PARTEA A II-A

CAPITOLUL III. Cadrul instituțional de exercitare a controlului de constituționalitate în România

§. 3.1. Curtea Constituțională a României – o inovație în sistemul constituțional român	149
§.3.1.1. Stabilirea cadrului instituțional necesar adoptării unei noi Constituții	151
§.3.1.2. Reglementarea Consiliului Constituțional conform „Tezelor pentru elaborarea proiectului de Constituție a României din 1991”	152
§.3.1.3. Reglementarea Curții Constituționale a României conform proiectului de Constituție din 1991	155
§. 3.2. Rolul și natura juridică a Curții Constituționale a României	160
§.3.2.1. Rolul și locul Curții Constituționale în sistemul organizatoric al statului	160
§.3.2.2. Natura juridică a Curții Constituționale a României	170
§. 3.3. Structura și organizarea Curții Constituționale a României	177
§.3.3.1. Componenta Curții Constituționale a României	177

§.3.3.2. Condițiile și procedura de numire a judecătorilor constituționali	181
§. 3.3.3. Mandatul și statutul judecătorilor constituționali	184
§. 3.3.3.1. Considerații generale privind statutul și mandatul judecătorilor constituționali	184
§. 3.3.3.2. Incompatibilitățile cu mandatul de judecător al Curții Constituționale.....	188
§. 3.3.3.3. Independența judecătorilor Curții Constituționale	189
§. 3.3.3.4. Inamovibilitatea judecătorilor Curții Constituționale.....	190
§. 3.3.3.5. Protecția mandatului judecătorilor Curții Constituționale.....	190
§. 3.3.4. Organizarea internă și a activității Curții Constituționale.....	197
§. 3.3.4.1. Președintele Curții Constituționale.....	197
§. 3.3.4.2. Aparatul de lucru al Curții Constituționale.....	200
§. 3.3.4.3. Plenul Curții Constituționale	201
§. 3.3.5. Reguli procedurale generale specifice activității Curții Constituționale	202

CAPITOLUL IV. Actele Curții Constituționale a

României	206
§. 4.1. Categori de acte. Natura juridică a actelor Curții Constituționale	206
§. 4.2. Aspecte procedurale privind actele Curții Constituționale	223
§. 4.3. Efectele juridice ale actelor Curții Constituționale și caracterul lor obligatoriu	224

CAPITOLUL V. Competența Curții Constituționale a

României	230
§. 5.1. Considerații generale privind competența Curții Constituționale a României	230

§. 5.2. Clasificarea atribuțiilor Curții Constituționale a României	243
---	-----

CAPITOLUL VI. Exercițarea atribuțiilor Curții

Constituționale a României 247

§. 6.1. Controlul constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora	247
§. 6.1.1. Sediul legislativ. Autoritatea competentă	247
§.6.1.2. Obiecția de neconstituționalitate – mijloc de exercitare a controlului anterior de constituționalitate al legilor	248
§. 6.1.3. Subiecții care au dreptul de a sesiza Curtea Constituțională.....	252
§. 6.1.4. Procedura sesizării Curții Constituționale	253
§. 6.1.5. Procedura de exercitare a controlului anterior de constituționalitate de către Curtea Constituțională.....	256
§. 6.1.6. Soluțiile Curții Constituționale. Efectele deciziilor Curții Constituționale	258
§. 6.1.7. Sinteză a practicii Curții Constituționale în această materie	264
§. 6.2. Controlul constituționalității inițiativelor de revizuire a Constituției	271
§. 6.2.1. Sediul legislativ. Autoritatea competentă	271
§. 6.2.2. Procedura sesizării Curții Constituționale	273
§. 6.2.3. Procedura de exercitare a controlului privind inițiativele de revizuire a Constituției.....	273
§. 6.2.4. Soluțiile Curții Constituționale. Efectele deciziilor Curții Constituționale	277
§. 6.2.5. Sinteză a practicii Curții Constituționale în această materie	278
§. 6.3. Controlul constituționalității tratatelor și al acordurilor internaționale	281
§. 6.3.1. Sediul legislativ. Autoritatea competentă și obiectul controlului.....	281

§. 6.3.2. Subiecții care au dreptul de a sesiza Curtea Constituțională.....	284
§. 6.3.3. Procedura sesizării Curții Constituționale	284
§. 6.3.4. Procedura de exercitare a controlului de către Curtea Constituțională	287
§. 6.3.5. Soluțiile Curții Constituționale. Efectele deciziilor Curții Constituționale	288
§. 6.4. Controlul constituționalității regulamentelor parlamentare.....	290
§. 6.4.1. Sediul legislativ. Autoritatea competentă	290
§. 6.4.2. Subiecții care au dreptul de a sesiza Curtea Constituțională.....	291
§. 6.4.3. Procedura sesizării Curții Constituționale	292
§. 6.4.4. Procedura de exercitare a controlului de către Curtea Constituțională.....	294
§. 6.4.5. Soluțiile Curții Constituționale. Efectele deciziilor Curții Constituționale	294
§. 6.4.6. Sinteză a practicii Curții Constituționale în această materie	295
§. 6.5. Controlul posterior al constituționalității legilor și al ordonanțelor guvernamentale pe calea excepției de neconstituționalitate	298
§. 6.5.1. Cadrul general al exercitării controlului posterior de constituționalitate în România.....	298
§. 6.5.1.1. Sediul legislativ al controlului posterior de constituționalitate. Autoritatea competentă	298
§. 6.5.1.2. Considerații generale privind competența Curții Constituționale a României de a se pronunța asupra excepției de neconstituționalitate.....	300
§. 6.5.2. Excepția de neconstituționalitate	306
§. 6.5.2.1. O privire evolutivă asupra competenței Curții Constituționale a României de a se pronunța asupra excepțiilor de neconstituționalitate.....	306

§. 6.5.2.2. Terminologia și natura juridică a excepțiilor de neconstituționalitate	307
§. 6.5.2.3. Obiectul excepției de neconstituționalitate	313
§. 6.5.2.4. Subiecții care au dreptul de a sesiza Curtea Constituțională	342
§. 6.5.3. Invocarea excepției de neconstituționalitate	344
§. 6.5.3.1. Procedura invocării excepției de neconstituționalitate în fața unei instanțe judecătorești sau de arbitraj comercial	345
§.6.5.3.1.1. Condițiile de admisibilitate ale excepției de neconstituționalitate	351
§.6.5.3.1.2. Încheierea instanței – actul de sesizare a Curții Constituționale	354
§.6.5.3.1.3. Suspendarea cauzei pe perioada soluționării excepției de neconstituționalitate	357
§. 6.5.3.2. Procedura sesizării Curții Constituționale cu o excepție de neconstituționalitate de către Avocatul Poporului	358
§. 6.5.4. Procedura de soluționare a excepției de neconstituționalitate în fața Curții Constituționale	361
§. 6.5.4.1. Etapele procedurii de soluționare a excepției de neconstituționalitate în fața Curții Constituționale	361
§. 6.5.4.2. Desfășurarea ședințelor Plenului Curții Constituționale	364
§. 6.5.4.3. Soluțiile Curții Constituționale cu privire la excepția de neconstituționalitate	372
§. 6.5.5. Deciziile Curții Constituționale privind excepțiile de neconstituționalitate	378
§. 6.5.5.1. Deciziile Curții Constituționale. Definiție. Categorii	378
§. 6.5.5.2. Efectele deciziilor Curții Constituționale privind excepțiile de neconstituționalitate conform Constituției României nerevizuite	383

§. 6.5.5.3. Efectele deciziilor Curții Constituționale privind excepțiile de neconstituționalitate conform Constituției României revizuite.....	389
§. 6.6. Soluționarea conflictelor juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice.....	396
§. 6.6.1. Sediul legislativ. Autoritatea competentă și obiectul controlului.....	396
§. 6.6.2. Subiecții care au dreptul de a sesiza Curtea Constituțională.....	397
§. 6.6.3. Procedura sesizării Curții Constituționale	400
§. 6.6.4. Procedura de exercitare a controlului de către Curtea Constituțională	400
§. 6.6.5. Soluțiile Curții Constituționale. Efectele deciziilor. Sinteză a practicii Curții Constituționale în această materie	401
§. 6.7. Atribuțiile Curții Constituționale legate de instituția președintelui României	404
§. 6.7.1 Sediul legislativ și rolul Curții Constituționale în legătură cu instituția Președintelui României	404
§. 6.7.2 Atribuția de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și de a confirma rezultatele sufragiului.....	405
§. 6.7.3. Constatarea existenței împrejurărilor care justifică interimatul în exercitarea funcției de Președinte al României	408
§. 6.7.4. Emiterea avizului pentru suspendarea din funcție a Președintelui României.....	412
§. 6.8. Atribuțiile Curții Constituționale în legătură cu organizarea și desfășurarea referendumului.....	415
§. 6.9. Atribuțiile Curții Constituționale în legătură cu exercitarea inițiativei legislative a cetățenilor.....	419
§. 6.9.1. Sediul legislativ. Autoritatea competentă. Procedura și soluțiile Curții Constituționale.....	419
§. 6.9.2. Sinteză a practicii Curții Constituționale în această materie	421

§. 6.10. Soluționarea contestațiilor privind constituționalitatea partidelor politice	422
§. 6.10.1. Sediul legislativ. Autoritatea competentă	422
§. 6.10.2. Subiecții care au dreptul de a sesiza Curtea Constituțională. Procedura sesizării.....	425
§. 6.10.3. Procedura de exercitare a controlului	425
§. 6.10.4. Soluțiile Curții Constituționale. Efectele deciziilor Curții Constituționale.....	426
CONCLUZII	427
BIBLIOGRAFIE	439